

Bruksela, 24 maja 2019 r.
(OR. en)

9476/19

LIMITE

PECHE 248
CADREFIN 252
CODEC 1149

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0210 (COD)

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 (EFMR)

I. INTRODUCTION

1. On 13 June 2018, the Commission submitted the above proposal to the European Parliament and to the Council.
2. The European Parliament adopted its position in first reading on 4 April 2019.
3. The Working Party on Internal Fisheries Policy examined the proposal at its meetings between 27 June 2018 and 6 May 2019. On 6 May, the Presidency presented to the Working Party a compromise¹. The Presidency compromise was discussed at the meetings on 6 May, 10 May and 16 May and on the basis of these discussions, the Presidency presented on the 23 May a revised compromise².

¹ doc. WK 5543/2019

² doc. WK 6253/2019

4. Following the discussions in the Working Party, a large support by delegations could be found for most of the provisions of the Presidency compromise. Nevertheless, for a number of outstanding issues the Presidency would like to ask COREPER for guidance. These issues are presented in part II below. More details regarding delegations' positions on these issues can be found in the written comments.

II. MAIN OUTSTANDING ISSUES

1. Construction, acquisition and importation of fishing vessels and engine replacement and modernisation (Articles 13 b) and 1), 16 and 16 new, and Annex III, row 1 of the Presidency compromise)

As in the Commission proposal, the Presidency compromise provides that the construction and acquisition of fishing vessels or the importation of fishing vessels, as well as the engines replacement or modernisation are not eligible operations for EMFF support (Article 13 (b) and 13 (1)) with some derogations.

Nevertheless, in its proposal, the Commission limited the derogations only to small-scale fishing vessels.

During the examination by the Working Party, a large majority of Member States consider that the derogations should be extended beyond the small-scale coastal fleets.

To take into account this large majority, the Presidency compromise has extended the derogations to vessels up to 24 meters.

A. First acquisition of a fishing vessel (Articles 13 b) and 16)

On the basis of the Presidency compromise and in accordance with the initial intention of the Commission proposal of generational renewal, acquisition of a fishing vessel is supported by EMFF under the following conditions :

- support only to young fishers (no more than 40 years of age)
- for the acquisition of a second-hand vessel
- first acquisition
- up to 24 meters

This Presidency compromise has received a broad support in the Working Party. Nevertheless, some delegations would like to extend the parameters of one or more conditions, in order to broaden the scope of support further. Other delegations have asked the deletion of Article 13 b).

The Presidency considers that the current compromise represents a proper balance among the views of the Member States and benefits from the support of a large majority of delegations. Therefore, the Presidency suggests to maintain all the elements of the current compromise text on this point.

B. Replacement or modernisation of engines (Article 16 new)

According to the Presidency compromise, replacement or modernisation of engines can be supported by EMFF, under the condition that the new engine does not have more power in Kw. For vessels between 12 up to 24 meters, the new/modernised engine should emit at least 15% CO2 less than the current engine.

The Presidency compromise reflects the wish of most Member States to extend support beyond the small-scale fleet, without a compulsory reduction of the power in kW, as in the current EMFF.

Nevertheless, some delegations are favourable to more flexible provisions that will allow an increase in engine power, while other delegations proposed that engines under 120 kW benefit of a derogation from the 15% emission reduction condition. Some delegations have asked for clarification on the method to be used for measuring the reduction of CO2 emissions in paragraph 1 c).

Regarding the length of the vessel (24 meters), the Presidency considers that the compromise represents a fair balance among the positions expressed by Member States. As for the establishment of optimum methodology to reach the proposed goal of 15% emission reduction in paragraph 1 c), a way forward could be an empowerment to the Commission to adopt an implementing act that would give Member States control over the process, while ensuring a level playing field in the implementation. The Presidency proposes the following paragraph 4 to be added to Article 16 new:

" The Commission shall adopt implementing acts, to establish the method for calculating the reduction of CO2 emissions referred to in paragraph 1 (c). Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 53(2)."

C. Annex III row 1

The Commission proposed a maximum aid intensity of 30% for investments in small-scale coastal fishing vessels, *i.e.* for both first acquisition of a fishing vessel and engine replacement or modernisation.

During the examination by the Working Party, a significant number of delegations requested to increase the aid intensity to 50%, while some Members States and the Commission are opposed to such a change.

The Presidency is seeking COREPER's guidance on whether a 50% of aid intensity could represent an acceptable compromise.

2. Derogation to improve on-board conditions and safety (Article 13 a)

According to article 13(a) of the Presidency compromise and as proposed by the Commission, operations that increase the fishing capacity of a fishing vessel or support the acquisition of equipment that increases the ability of a fishing vessel to find fish are not eligible under EMFF.

Nevertheless, some delegations have asked for a derogation to this provision, in order to allow operations that improve on board conditions and safety, provided that the segment of the corresponding fleet is in balance and the national capacity ceiling is respected.

The Presidency is seeking COREPER's guidance on whether this derogation should be included in the regulation.

III. CONCLUSIONS

The Permanent Representatives Committee is invited to examine the outstanding issues mentioned above and to give guidance on the best possible way forward on these issues, to allow the Working Party to continue the examination on the basis of a Presidency revised compromise in view of a partial General Approach at the Council session of 18 June 2019.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego, [...] Rybackiego i Akwakultury
oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014**

TYTUŁ I: RAMY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Fundusz Morski[...] , Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Rozporządzenie określa priorytety EFMRA, budżet na lata 2021–2027 [...] oraz zasady szczegółowe, które dotyczą zapewniania finansowania [...] unijnego i uzupełniają zasady ogólne mające zastosowanie do EFMRA na podstawie rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

[...]

[...]

[...]

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia oraz bez uszczerbku dla ust. 2 stosuje się definicje, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013, art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, **art. 2 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie ustanawiające Program InvestEU]** oraz art. 2 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].
2. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - (1) [...]
 - (2) „wspólny mechanizm wymiany informacji” (CISE) oznacza zbiór systemów stworzony w celu wspierania wymiany informacji między organami prowadzącymi nadzór morski, między sektorami i ponad granicami, tak aby organy te dysponowały szerszą wiedzą o działaniach na morzu;
 - (3) „straż przybrzeżna” oznacza organy krajowe wykonujące funkcje straży przybrzeżnej, które obejmują bezpieczeństwo morskie, ochronę na morzu, odprawę celną na morzu, zapobieganie nielegalnemu handlowi i przemytowi oraz ich zwalczanie, związane z tym ściganie przestępstw na morzu, morską kontrolę graniczną, nadzór morski, ochronę środowiska morskiego, działania poszukiwawczo-ratownicze, reagowanie na wypadki i katastrofy, kontrolę rybołówstwa oraz inne działania związane z tymi funkcjami;
 - (4) „europejska sieć informacji i obserwacji środowiska morskiego” (EMODNET) oznacza partnerstwo, w ramach którego kompiluje się dane i metadane morskie, aby te rozproszone zasoby były bardziej dostępne i funkcjonalne z punktu widzenia użytkowników publicznych i prywatnych dzięki zapewnieniu zweryfikowanych pod kątem jakości, interoperacyjnych i zharmonizowanych danych morskich;
 - (5) „zwiad rybacki” oznacza **operację połowową [...] prowadzoną w celach zarobkowych w danym obszarze z myślą o dokonaniu oceny zyskowności regularnej, długoterminowej eksploatacji zasobów rybnych w tym obszarze ze stad, które dotąd nie były przedmiotem [...] komercyjnej działalności połowowej [...]**;
 - (6) „rybak” oznacza każdą osobę [...] zajmującą się komercyjną działalnością połowową, uznaną przez dane państwo członkowskie;
 - (7) „rybołówstwo śródlądowe” oznacza działalność połowową prowadzoną w celach komercyjnych na wodach śródlądowych przez statki lub inne urządzenia, w tym stosowane do połowów pod lodem;

- (8) „międzynarodowe zarządzanie oceanami” oznacza inicjatywę Unii na rzecz ulepszenia nadrzędnych ram obejmujących międzynarodowe i regionalne procesy, umowy, porozumienia, zasady i instytucje przy pomocy spójnych międzysektorowych rozwiązań opartych na określonych zasadach, aby zapewnić zdrowy stan, bezpieczeństwo i czystość mórz i oceanów, ochronę na nich oraz zrównoważone zarządzanie nimi;
- (9) „polityka morska” oznacza politykę unijną, której celem jest wspieranie zintegrowanego i spójnego procesu decyzyjnego, by zmaksymalizować zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy i spójność społeczną w Unii, a zwłaszcza na obszarach przybrzeżnych i wyspiarskich oraz w regionach najbardziej oddalonych, jak również w sektorach zrównoważonej niebieskiej gospodarki, za pomocą spójnej polityki dotyczącej spraw morskich oraz odpowiedniej współpracy międzynarodowej;
- (10) „ochrona na morzu i nadzór morski” oznaczają kompleksowe działania polegające na zrozumieniu, w razie potrzeby na zapobieganiu oraz na zarządzaniu, prowadzone w odniesieniu do wszystkich zdarzeń i działań związanych z obszarem morskim, które mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo na morzu i ochronę na morzu, ściganie przestępstw, obronność, kontrolę granic, ochronę środowiska morskiego, kontrolę rybołówstwa, handel lub interes gospodarczy Unii;
- (11) „planowanie przestrzenne obszarów morskich” oznacza proces, w ramach którego odpowiednie organy państw członkowskich analizują i organizują działalność ludzką na obszarach morskich, aby osiągnąć cele ekologiczne, gospodarcze i społeczne;

(11 nowy) „organ publiczny” oznacza instytucję państwową, regionalną lub lokalną, organ będący podmiotem prawa publicznego lub stowarzyszenie utworzone z co najmniej jednej takiej instytucji lub co najmniej jednego takiego organu będącego podmiotem prawa publicznego;

(12) [...]

- (13) „strategia na rzecz basenu morskiego” oznacza zintegrowane ramy, które służą do rozwiązywania wspólnych związanych z morzem problemów, z którymi borykają się państwa członkowskie (a w stosownych przypadkach również państwa trzecie), w basenie morskim lub co najmniej jednym podobszarze basenu morskiego, a także służą do wspierania współpracy i koordynacji w celu osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; strategię opracowuje Komisja we współpracy z odnośnymi państwami, ich regionami i innymi zainteresowanymi stronami stosownie do przypadku;
- (14) „łodziowe rybołówstwo przybrzeżne” oznacza połowy prowadzone przez statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z narzędzi ciągnionych wymienionych w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006³;
- (15) „zrównoważona niebieska gospodarka” oznacza wszystkie sektorowe i międzysektorowe działania gospodarcze prowadzone na całym jednolitym rynku, związane z oceanami, morzami, wybrzeżami i wodami śródlądowymi (w tym w regionach najbardziej oddalonych oraz państwach śródlądowych Unii),

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1967/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie środków zarządzania zrównoważoną eksploatacją zasobów rybołówstwa Morza Śródziemnego, zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2847/93 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1626/94 (Dz.U. L 409 z 30.12.2006, s. 11).

obejmujące sektory wschodzące i nierynkowe wyroby i usługi oraz zgodne z przepisami Unii w zakresie środowiska.

Artykuł 4

Priorytety

EFMRA przyczynia się do realizacji WPRyb i polityki morskiej. Dąży do realizacji następujących priorytetów:

- 1) wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów [...] **wodnych**;
- 2) **wspieranie [...] zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania [...] do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury**;
- 3) sprzyjanie rozwojowi zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wspieranie [...] **rozwoju [...] społeczności rybackich i sektora akwakultury na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych**;
- 4) wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi.

Wsparcie z EFMRA przyczynia się do realizacji celów Unii związanych ze środowiskiem oraz łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej. Wkład ten jest monitorowany zgodnie z metodologią określoną w załączniku IV.

ROZDZIAŁ II

Ramy finansowe

Artykuł 5

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację EFMRA na lata 2021–2027 wynosi [6 140 000 000 EUR] według [cen bieżących].
2. Część puli środków finansowych przydzieloną na EFMRA na podstawie tytułu II wykonuje się według metody zarządzania dzielonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] oraz art. 63 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii].
3. Część puli środków finansowych przydzielona na EFMRA na podstawie tytułu III jest wykonywana albo bezpośrednio przez Komisję zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii], albo według metody zarządzania pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia.

Artykuł 6

Zasoby budżetowe objęte zarządzaniem dzielonym

1. Część puli środków finansowych objęta zarządzaniem dzielonym, jak określono w tytule II, wynosi [5 311 000 000 EUR] według [cen bieżących], zgodnie z rocznym podziałem ustanowionym w [załączniku V].
2. W przypadku operacji realizowanych w regionach najbardziej oddalonych każde zainteresowane państwo członkowskie przydziela – w ramach unijnego wsparcia finansowego określonego w załączniku V – co najmniej:
 - a) [102 000 000] EUR dla Azorów i Madery;
 - b) [82 000 000] EUR dla Wysp Kanaryjskich;
 - c) [131 000 000] EUR dla Gwadelupy, Gujany Francuskiej, Martyniki, Majotty, Reunion oraz Saint-Martin.

3. Rekompensata, o której mowa w art. 21, [...] może przekraczać {50 %} każdego z przydziałów, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c), jedynie w należycie uzasadnionych okolicznościach.
4. Co najmniej 15 % unijnego wsparcia finansowego przydzielonego każdemu państwu członkowskiemu przydziela się w ramach programu przygotowanego i przekazanego zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] na [...] cele szczegółowe, o których mowa w art. [...] 14 ust. 1 lit. d). Państwa członkowskie, które nie mają dostępu do wód Unii, mogą stosować niższy odsetek w odniesieniu do zakresu zadań związanych z kontrolą oraz gromadzeniem danych.
5. Unijne wsparcie finansowe z EFMRA~~A~~ przydzielone każdemu państwu członkowskiemu na [...] cele szczegółowe, o których mowa w art. 16 nowy, 17 [...] i 18, nie może przekroczyć wyższego z dwóch następujących progów:
 - a) 6 000 000 EUR; lub
 - b) 1[...]5 % unijnego wsparcia finansowego przydzielonego każdemu państwu członkowskiemu.
6. Zgodnie z art. 30–32 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] w ramach EFMRA~~A~~ można wspierać pomoc techniczną na rzecz skutecznej administracji i stosowania tego funduszu z inicjatywy państwa członkowskiego.

Artykuł 7

Podział zasobów finansowych w ramach zarządzania dzielonego

Zasoby dostępne na zobowiązania państw członkowskich, o których mowa w art. 6 ust. 1, na lata 2021–2027, określono w tabeli w [załączniku V].

Artykuł 8

Zasoby budżetowe objęte zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim

1. Część puli środków finansowych objęta zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim, jak określono w tytule III, wynosi [829 000 000] EUR według [cen bieżących].
2. {Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną związaną z wykonywaniem EFMRA~~A~~, np. na działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrolę, audyt i ocenę, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.

W szczególności, z inicjatywy Komisji oraz z zastrzeżeniem pulapu wynoszącego 1,7 % puli środków finansowych, o której mowa w art. 5 ust. 1, w ramach EFMRA~~A~~ można wspierać}:

- a) pomoc techniczną na rzecz wdrażania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 29 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów];

b) przygotowanie, monitorowanie i ocenę umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów i uczestnictwo Unii w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem;

c) ustanowienie europejskiej sieci lokalnych grup działania.

3. W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na koszty działań informacyjno-komunikacyjnych związanych z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ III

Programowanie

Artykuł 9

Programowanie wsparcia objętego zarządzaniem dzielonym

1. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] każde państwo członkowskie przygotowuje jeden program⁴ realizacji priorytetów, o których mowa w art. 4.
2. Wsparcie na podstawie tytułu II w **ramach realizacji celów polityki określonych w art. 4 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]** jest usystematyzowane według [...] **priorytetów i celów szczegółowych** określonych w załączniku II.
3. Oprócz elementów, o których mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], program musi zawierać:
 - a) analizę sytuacji pod względem mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń, a także określenie potrzeb, jakie należy zaspokoić na odpowiednim obszarze geograficznym, w tym, w stosownych przypadkach, w basenach morskich [...] **istotnych dla** programu;[...];
[...] **b)** w stosownych przypadkach – plany działania, o których mowa w ust. 4, dotyczące regionów najbardziej oddalonych.
4. **Przy opracowywaniu programu państwa członkowskie uwzględniają w odniesieniu do łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, w stosownych przypadkach:**
 - b) **dostosowanie zdolności połowowej i zarządzanie nią;**
 - c) **propagowanie niskoemisyjnych praktyk połowowych o niskim wpływie i odpornych na zmianę klimatu, które powodują jak najmniejsze szkody w środowisku morskim;**
 - d) **wzmocnienie łańcucha wartości sektora i propagowanie strategii marketingowych;**
 - e) **propagowanie umiejętności, wiedzy, innowacji i budowania zdolności;**

⁴ Niemcy mają wyjaśnić w swoim programie operacyjnym, jak spełnione są warunki określone w art. 16 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Komisja powinna wydać oświadczenie potwierdzające ten pogląd.

- f) poprawę zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy na statkach rybackich;
- g) większy stopień zgodności z wymogami dotyczącymi gromadzenia danych, identyfikowalności, monitorowania, kontroli i nadzoru;
- h) udział we wspólnym zarządzaniu przestrzeni morską, w tym chronionymi obszarami morskimi i obszarami Natura 2000;
- i) dywersyfikację działań w szeroko pojętej zrównoważonej niebieskiej gospodarce;
- j) wspólną organizację i udział w procesach decyzyjnych i doradczych;
- k) dobrowolne wytyczne FAO dotyczące zapewnienia zrównoważonego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
- l) regionalny plan działania Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego dotyczący zrównoważonego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego.

5. [...] W ramach programu zainteresowane państwa członkowskie opracowują plan działania dotyczący każdego ze swoich regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 6 ust. 2; plan ten zawiera:

- m) strategię zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa oraz rozwoju sektorów zrównoważonej niebieskiej gospodarki;
- n) opis planowanych głównych działań oraz odpowiadające im środki finansowe, w tym:
 - (i) wsparcie strukturalne dla sektora rybołówstwa i akwakultury na podstawie tytułu II;
 - (ii) rekompensatę za koszty dodatkowe, o której mowa w art. 21;
 - (iii) wszelkie inne inwestycje w zrównoważoną niebieską gospodarkę, które są niezbędne, by zapewnić zrównoważony rozwój obszarów przybrzeżnych.

6. [...] Abw ułatwić przygotowywanie programów państw członkowskich, [...] Komisja sporządzi w odniesieniu do każdego basenu morskiego analizę, w której wskaże wspólne mocne i słabe strony danego basenu morskiego z punktu widzenia realizacji celów WPRyb, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. W stosownych przypadkach w analizie tej uwzględnia się obowiązujące strategie dotyczące basenów morskich i strategie makroregionalne.

7. [...] Komisja oceni programy zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]. W ocenie tej Komisja uwzględni w szczególności:

- o) maksymalizację wkładu programu w priorytety, o których mowa w art. 4;

- p) równowagę między zdolnością połowową flot a dostępnymi uprawnieniami do połowów, będącą co roku przedmiotem sprawozdania państw członkowskich zgodnie z art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- q) w stosownych przypadkach – wieloletnie plany zarządzania przyjęte na mocy art. 9 i 10 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, plany zarządzania przyjęte na mocy art. 19 rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 oraz zalecenia regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, jeżeli mają zastosowanie do Unii;
- r) wdrażanie obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- s) najnowsze dane dotyczące wyników społeczno-ekonomicznych zrównoważonej niebieskiej gospodarki, w szczególności w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- t) w stosownych przypadkach – analizy, o których mowa w ust. [...] 6;
- u) wkład programu w ochronę i odbudowę ekosystemów morskich, przy czym wsparcie związane z obszarami Natura 2000 jest zgodne z priorytetowymi ramami działań ustanowionymi zgodnie z art. 8 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG;
- v) wkład programu w ograniczenie ilości odpadów morskich zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady xx/xx [dyrektywa w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko];
- w) wkład programu w łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej.

7. [...]

8. [...]

Artykuł 10

Programowanie wsparcia objętego zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim

Aby wdrożyć tytuł [...] III, Komisja przyjmie akty wykonawcze określające [...] programy prac [...] ⁵. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone, o których mowa w art. 47. Z wyjątkiem pomocy technicznej te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 53 ust. 2.

⁵ Należy odnotować, że na podstawie tego odesłania przy przyjmowaniu programów prac nie obowiązuje procedura komitetowa w odróżnieniu od art. 23 rozporządzenia 508/2014.

TYTUŁ II: WSPARCIE OBJĘTE ZARZĄDZANIEM DZIELONYM

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady przyznawania wsparcia

Artykuł 11

Pomoc państwa

1. Bez uszczerbku dla ust. 2 do pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie przedsiębiorstwom sektora rybołówstwa i akwakultury mają zastosowanie art. 107, 108 i 109 Traktatu.
2. Art. 107, 108 i 109 Traktatu nie mają jednak zastosowania do płatności dokonywanych przez państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia i objętych zakresem stosowania art. 42 Traktatu.
3. Przepisy krajowe ustanawiające finansowanie ze środków publicznych w szerszym zakresie, niż wynika to z przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących płatności, o których mowa w ust. 2, podlegają w całości ust. 1.

Artykuł 12

Dopuszczalność wniosków

1. Wniosek złożony przez **operatora** [...] uznaje się za niedopuszczalny przez określony okres ustalony na podstawie ust. 4, jeżeli właściwy organ stwierdził, że ten [...] **operator**:
 - x) dopuścił się poważnego naruszenia określonego w art. 42 rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 lub art. 90 rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 lub w innych aktach prawnych przyjętych przez Parlament Europejski i Radę w **ramach WPRyb**;
 - y) był zaangażowany w działalność statków rybackich wymienionych w unijnym wykazie statków NNN zgodnie z art. 40 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2008 lub działalność statku pływającego pod banderą jednego z państw uznanych za niewspółpracujące państwa trzecie zgodnie z art. 33 tego rozporządzenia, zarządzał takimi statkami lub był ich właścicielem; lub
 - z) jeżeli składany wniosek dotyczy wsparcia na podstawie art. 23 – popełnił którekolwiek z przestępstw przeciwko środowisku określonych w art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE.

2. Jeżeli [...] w okresie od złożenia wniosku [...] [...] do pięciu lat od ostatniej płatności będzie miała miejsce którakolwiek z sytuacji [...], o których mowa w ust. 1, [...] wsparcie wypłacone z EFMRA w związku z tym wnioskiem zostanie odzyskane od operatora zgodnie z art. 97 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].
3. Bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych przepisów krajowych uzgodnionych w umowie o partnerstwie, którą zawarto z zainteresowanym państwem członkowskim, wniosek złożony przez operatora [...] uznaje się za niedopuszczalny przez określony okres ustalony na podstawie ust. 4, jeżeli właściwy organ stwierdził w drodze ostatecznej decyzji, że operator [...] ten jest winny nadużycia w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁶ w kontekście EFMR lub EFMRA.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 52, dotyczących:
- aa) określenia progu determinującego niedopuszczalność oraz długości okresu niedopuszczalności, o którym mowa w ust. 1 i 3; okres ten musi być proporcjonalny do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności poważnych naruszeń, przestępstw lub nadużyć i musi wynosić co najmniej rok;
- bb) odpowiednich dat rozpoczęcia lub zakończenia okresu, o którym mowa w ust. 1 i 3.

4 nowy Państwa członkowskie mogą stosować, zgodnie z przepisami krajowymi, okres niedopuszczalności dłuższy od okresu ustalonego zgodnie z ust. 4. Państwa członkowskie mogą stosować okres niedopuszczalności również wobec wniosków złożonych przez rybaków prowadzących połowy na wodach śródlądowych, którzy dopuścili się poważnego naruszenia w rozumieniu przepisów krajowych.

5. Państwa członkowskie zobowiązują [...] operatorów, którzy składają wniosek w ramach EFMRA, do tego, by przedstawili instytucji zarządzającej podpisane oświadczenie potwierdzające, że [...] nie dotyczy ich żadna z [...] sytuacji wymienionych w ust. 1 i 3. Przed zatwierdzeniem operacji państwa członkowskie weryfikują prawdziwość tego oświadczenia w oparciu o informacje dostępne w krajowych rejestrach naruszeń przepisów, o których mowa w art. 93 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, lub w oparciu o wszelkie inne dostępne dane.

Do celów weryfikacji, o której mowa w akapicie pierwszym, państwo członkowskie przedstawia, na wniosek innego państwa członkowskiego, informacje zawarte w swoim krajowym rejestrze naruszeń przepisów, o którym mowa w art. 93 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Artykuł 12 nowy

Kwalifikowalność do wsparcia z EFMRA objętego zarządzaniem dzielonym

Bez uszczerbku dla art. 9 ust. 2 niniejszego rozporządzenia oraz art. 57 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] operacje w ramach tytułu II uznaje się za kwalifikujące się do wsparcia z EFMRA, pod warunkiem że są one zgodne z obowiązującym prawem i nie są wyłączone na mocy art. 13.

Artykuł 13

Operacje **lub wydatki** niekwalifikowalne

Do wsparcia z EFMRA nie kwalifikują się następujące operacje **lub wydatki**:

- cc) operacje, które zwiększają zdolność połowową statku rybackiego lub pomagają w nabyciu sprzętu, który zwiększa możliwości statku rybackiego w zakresie lokalizacji ryb;
- dd) budowa i nabycie statków rybackich lub przywóz statków rybackich, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej;
- ee) transfer statków rybackich do państw trzecich lub zmiana bandery statków rybackich na banderę państwa trzeciego, w tym poprzez zakładanie spółek *joint venture* z partnerami z tych państw;
- ff) tymczasowe lub trwałe zaprzestanie działalności połowowej, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej;
- gg) zwiady rybackie, **chyba że prowadzone są przez instytucje naukowe w celu zbadania możliwych wariantów zarządzania stadami połowowymi, aby zapewnić zrównoważone rybołówstwo, lub zwiady rybackie dotyczące gatunków inwazyjnych ujętych w wykazie UE, o którym mowa w rozporządzeniu 1143/2014;**
- hh) przeniesienie własności przedsiębiorstwa;
- ii) bezpośrednie zarybianie, chyba że zostało ono wyraźnie przewidziane w unijnym akcie prawnym jako środek **ponownego wprowadzenia lub inne** środki ochrony lub polega na zarybianiu eksperymentalnym;
- jj) budowa nowych portów [...] lub nowych miejsc sprzedaży aukcyjnej;
- kk) mechanizmy interwencji na rynku, których celem jest czasowe lub trwałe wycofanie produktów rybołówstwa lub akwakultury z obrotu, aby zmniejszyć podaż w celu zapobieżenia spadkowi cen lub w celu spowodowania wzrostu cen; analogicznie – operacje przechowywania w łańcuchu logistycznym, które w sposób umyślny albo nieumyślny wywołałyby takie same skutki;

- ll) inwestycje na statkach rybackich, które są niezbędne do zapewnienia zgodności z wymogami przewidzianymi w prawie unijnym lub krajowym **obowiązującym w momencie składania wniosku**, w tym wymogami związanymi z obowiązkami Unii w kontekście regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, **chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej**;
- mm) inwestycje na statkach rybackich, które przez mniej niż 60 dni [...] w ciągu dwóch lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie prowadziły działalność **połowowa** na morzu [...];
- nn) **wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego na statku rybackim, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej**.

ROZDZIAŁ II

Priorytet 1: Wsparcie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów [...] wodnych

SEKCJA 1

[...]

ZAKRES WSPARCIA

Artykuł 14

[...]

Cele szczegółowe

1. Wsparcie udzielane na podstawie niniejszego rozdziału **obejmuje interwencje, które** przyczyniają się do realizacji celów WPRyb, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, **za pośrednictwem jednego lub większej liczby [...] następujących celów szczegółowych:**

- a) **wzmocnienie działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym;**
- b) **zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO2 poprzez wymianę lub modernizację silników statków rybackich;**
- c) **propagowanie dostosowania zdolności połowowej do uprawnień do połowów i przyczynianie się do odpowiedniego poziomu życia w przypadkach czasowego zaprzestania działalności połowowej;**
- d) **wspieranie skutecznej kontroli i egzekwowania w zakresie rybołówstwa, a także wiarygodnych danych na potrzeby podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę;**
- e) **propagowanie równych warunków działania dla produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych; oraz**
- f) **przyczynianie się do ochrony i odbudowy wodnej różnorodności biologicznej i ekosystemów wodnych.**

[...]

2. Wsparcie przewidziane na podstawie niniejszego rozdziału [...] może [...] mieć zastosowanie do rybołówstwa śródlądowego z wyjątkiem przepisów ustanowionych w art. [...] 16 ust. 2 lit. a) i b), art. 16 nowy ust. 1 lit. a) i b) oraz ust. 3, art. 17 oraz art. 18 ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 3.

SEKCJA 2

WARUNKI SZCZEGÓLNE

[...]

Artykuł 15

[...]

Transfer lub zmiana bandery statków rybackich

Jeżeli danemu statkowi przydzielono wsparcie na podstawie niniejszego rozdziału, statek ten nie może być przedmiotem transferu ani zmiany bandery poza granice Unii przez co najmniej pięć lat po dokonaniu ostatniej płatności na rzecz operacji objętej wsparciem.

1. [...]
oo) [...]
[...]

[...]

Artykuł 16

[...] Pierwsze nabycie [...] statku rybackiego

1. [...] Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. b), aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. a), [...] wsparcie może obejmować pierwsze nabycie statku rybackiego lub nabycie jego częściowej własności przez osobę fizyczną, która:

a) [...] w momencie złożenia wniosku ma [...] nie więcej niż 40 lat; oraz

b) pracowała jako rybak przez co najmniej pięć lat lub zdobyła odpowiednie kwalifikacje [...].

[...]

- 1 nowy Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może być również przyznane osobom prawnym, które są w całości własnością jednej lub większej liczby osób fizycznych spełniających warunki określone w ust. 1.

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może być przyznane wyłącznie w odniesieniu do statku rybackiego:

- a) **który należy do segmentu floty rybackiej, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;**
- b) **jest wyposażony w sprzęt do połowów morskich;**
- c) **ma od 5 do 30 lat; oraz**
- d) **którego długość całkowita wynosi nie więcej niż 24 m.**

[...]

3. Pierwszego nabycia objętego ust. 1 i 1 nowy nie uznaje się za przeniesienie własności przedsiębiorstwa na mocy art. 13 lit. f).

[...]

a) [...]

b) [...]

c) [...]

4. [...]

Artykuł 16 nowy

Wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego

- 1. **Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. l), aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. b), wsparcie przyznaje się wyłącznie statkom o długości całkowitej do 24 metrów, które spełniają następujące warunki:**
 - a) **statek należy do segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;**

- b) w przypadku statków łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego – nowy lub zmodernizowany silnik ma moc (w kW) nie większą niż moc obecnego silnika; oraz
- c) w przypadku statków o całkowitej długości do 24 metrów – nowy lub zmodernizowany silnik ma moc (w kW) nie większą niż moc obecnego silnika i emituje co najmniej 15 % mniej CO₂ w porównaniu z obecnym silnikiem.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie wymienione lub zmodernizowane silniki podlegały weryfikacji spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. b) i c).
3. Wielkość odpowiadająca ewentualnemu zmniejszeniu zdolności połowowej (w kW), które wynika z wymiany lub modernizacji silnika głównego lub dodatkowego, zostaje nieodwołalnie usunięta z unijnego rejestru floty rybackiej.

[...]

[...]

Artykuł 17

[...] Trwale zaprzestanie działalności połowowej

[...]

[...] Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. d) wsparcia można udzielać na trwale zaprzestanie działalności w celu dostosowania zdolności połowowej do uprawnień do połowów w ramach celu szczegółowego określonego [...] w [...] art. 14 ust. 1 lit. c). [...] [...] , [...] Wsparcie na stałe zaprzestanie działalności spełnia następujące warunki [...] :

pp) zaprzestanie działalności stanowi jedno z narzędzi w planie działania, o którym mowa w art. 22 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;

qq) zaprzestanie działalności polega na zezłomowaniu statku rybackiego lub jego wycofaniu z eksploatacji i dostosowaniu do działań niestanowiących komercyjnej działalności połowowej, zgodnie z celami WPRyb i planami wieloletnimi;

rr) statek rybacki jest zarejestrowany jako aktywny oraz przez co najmniej [...] **90** dni w każdym z ostatnich [...] **dwóch** lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie prowadził działalność połowową na morzu;

ss) równoważna zdolność połowowa została nieodwołalnie usunięta z unijnego rejestru floty rybackiej, a licencje i upoważnienia połowowe zostały nieodwołalnie cofnięte, zgodnie z art. 22 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013; oraz

tt) w ciągu pięciu lat od otrzymania wsparcia beneficjentowi nie wolno zarejestrować żadnego statku rybackiego.

3. [...]

uu) [...]

vv) [...]

[...]

4. [...]

Artykuł 18

[...] Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej

1. [...] Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. d) wsparcia można udzielać na tymczasowe zaprzestanie działalności w celu realizacji celu szczegółowego określonego [...] w [...] art. 14 ust. 1 lit. c). Wsparcie na[...] [...] tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej [...] przyznaje się w następujących okolicznościach:

ww) wprowadzenia środków ochrony, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), b), c) oraz j) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, lub równoważnych środków ochrony przyjętych przez regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem, jeżeli środki te mają zastosowanie do Unii;

xx) wprowadzenia przez Komisję środków w przypadku poważnego zagrożenia dla żywych zasobów morza, jak określono w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;

ba) nadzwyczajnych środków państw członkowskich na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;

c) wstrzymania – spowodowanego siłą wyższą – stosowania umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów lub protokołu do takiej umowy; lub

d) klęsk żywiołowych lub incydentów środowiskowych, oficjalnie uznanych przez właściwe organy odpowiedniego państwa członkowskiego.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, można przyznać tylko wtedy, gdy [...] działalność komercyjna odnośnego statku została wstrzymana na co najmniej **5 kolejnych dni oraz [...] co najmniej 30 [...] dni w danym roku kalendarzowym. [...] .**

3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się jedynie:

yy) właścicielom **lub operatorom**⁷ statków rybackich, które są zarejestrowane jako aktywne oraz przez co najmniej 120 dni w [...] ostatnich [...] **dwóch** latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie prowadziły działalność połowową na morzu; [...]

zz) rybakom, którzy przez co najmniej 120 dni w [...] ostatnich [...] **dwóch** latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie w roku pracowali na morzu na unijnym statku rybackim, którego dotyczy [...] zaprzestanie działalności [...] ; **lub**

aaa) **rybakom nieużytkującym statków.**

Odniesienia do liczby dni na morzu w niniejszym ustępie nie stosuje się do połowów węgorza.

4. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być przyznawane na okres maksymalnie 6 miesięcy na statek **lub na rybaka nieużytkującego statków w latach 2021–2027.**

5. W okresie zaprzestania działalności cała działalność połowowa prowadzona przez odnośne statki i odnośnych rybaków zostaje faktycznie zawieszona. Właściwy organ upewnia się, że dany statek zaprzestał wszelkiej działalności połowowej w okresie [...] **tymczasowego** zaprzestania działalności oraz że zapobieżono nadmiernej rekompensacie wynikającej z wykorzystywania statku do innych celów.

Artykuł 19

Kontrola i egzekwowanie

1. [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. d) za pomocą skutecznych kontroli i egzekwowania w zakresie rybołówstwa, wsparcie przyznaje się na rozwój i wdrażanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa, o którym mowa w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, określonego szczegółowo w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1224/2009 i w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1005/2008.**

⁷ Armatorzy.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. j) wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może również obejmować:
- bbb) [...] zakup i instalację na statkach niezbędnych elementów obowiązkowych systemów śledzenia statków i elektronicznego raportowania, stosowanych na potrzeby kontroli;
- ccc) zakup i instalację na statkach niezbędnych elementów obowiązkowych elektronicznych systemów zdalnego monitorowania, stosowanych do kontroli wypełnienia obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- ddd) zakup i instalację na statkach urządzeń do obowiązkowego pomiaru ciągłego i obowiązkowej rejestracji mocy napędowej silnika.
3. [...] ⁸
4. [...]

Artykuł 20

Gromadzenie i przetwarzanie danych do celów zarządzania rybołówstwem i akwakulturą i do celów naukowych

[...] [...] [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. d) za pomocą wiarygodnych danych na potrzeby podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę, wsparcie przyznaje się na** gromadzenie i wykorzystywanie danych do celów zarządzania rybołówstwem i **akwakulturą** i do celów naukowych oraz na zarządzanie tymi danymi do tych celów, o czym mowa w art. 25 ust. 1 i 2 oraz art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i co określono szczegółowo w rozporządzeniu (UE) 2017/1004, na podstawie krajowych planów prac, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1004.

[...]

[...]

[...]

⁸ Ten ustęp stanie się motywem.

Rekompensata za dodatkowe koszty związane z produktami rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych

1. **[...] [...] Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. e), wsparcie przyznaje się na** rekompensatę za dodatkowe koszty poniesione przez beneficjentów, którzy zajmują się połowami, chowem i hodowlą, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu określonych produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 6 ust. 2.
2. Każde zainteresowane państwo członkowskie określa dla regionów, o których mowa w ust. 1, wykaz produktów rybołówstwa i akwakultury oraz ilości tych produktów, które kwalifikują się do rekompensaty, według kryteriów ustanowionych zgodnie z ust. 7.
3. Przy ustalaniu wykazu i ilości, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie uwzględniają wszystkie istotne czynniki, w szczególności konieczność zapewnienia, aby rekompensata była zgodna z przepisami WPRyb.
4. Rekompensaty nie przyznaje się dla produktów rybołówstwa i akwakultury:
 - eee) złowionych przez statki państw trzecich, z wyjątkiem statków rybackich pływających pod banderą Wenezueli i prowadzących działalność na wodach Unii, zgodnie z decyzją Rady (UE) 2015/1565⁹;
 - fff) złowionych przez unijne statki rybackie, które nie są zarejestrowane w jednym z portów znajdujących się w regionach, o których mowa w ust. 1;
 - ggg) przywiezionych z państw trzecich.
5. Ust. 4 lit. b) nie ma zastosowania, jeżeli istniejąca zdolność przemysłu przetwórczego w danym regionie najbardziej oddalonym jest większa niż ilość dostarczonego surowca.
6. Aby zapobiec nadmiernej rekompensacie, przy wypłacie rekompensaty na rzecz beneficjentów, którzy prowadzą działalność, o której mowa w ust. 1, w regionach najbardziej oddalonych lub posiadają statki zarejestrowane w jednym z portów tych regionów, uwzględnia się:
 - hhh) dla każdego produktu rybołówstwa lub akwakultury lub kategorii produktów – koszty dodatkowe wynikające ze szczególnych utrudnień występujących w odnośnych regionach; oraz
 - iii) wszelkie inne rodzaje interwencji publicznej mające wpływ na poziom kosztów dodatkowych.
7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 52 w celu ustanowienia kryteriów obliczania kosztów dodatkowych wynikających ze szczególnych utrudnień występujących w odnośnych regionach.

⁹ Decyzja Rady (UE) 2015/1565 z dnia 14 września 2015 r. w sprawie zatwierdzenia w imieniu Unii Europejskiej deklaracji w sprawie przyznania uprawnień do połowów na wodach UE w wyłącznej strefie ekonomicznej u wybrzeży Gujany Francuskiej statkom rybackim pływającym pod banderą Boliwariańskiej Republiki Wenezueli (Dz.U. L 244 z 14.9.2015, s. 55).

Ochrona i odbudowa [...] **wodnej** różnorodności biologicznej i ekosystemów [...] **wodnych**

1. [...] [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 14 ust. 1 lit. f), wsparcie przyznaje się na** działania na rzecz ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej mórz i obszarów przybrzeżnych oraz ekosystemów morskich i przybrzeżnych, w tym w wodach śródlądowych.
2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może obejmować **między innymi**:
 - jjj) rekompensaty dla rybaków za wyławianie z morza utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich;
 - kkk) inwestycje w portach **lub innej infrastrukturze** w celu zapewnienia odpowiednich urządzeń do odbioru utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich wyłowionych z morza;
 - lll) działania zmierzające do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska w środowisku morskim, zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE;
 - mmm) wdrażanie środków ochrony przestrzennej ustanowionych zgodnie z art. 13 ust. 4 dyrektywy 2008/56/WE;
 - nnn) zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz ich odbudowę, **nadzorowanie** i monitorowanie, **[...] z uwzględnieniem** priorytetowych ram działań ustanowionych zgodnie z art. 8 dyrektywy 92/43/EWG;
 - ooo) ochronę gatunków na mocy dyrektywy 92/43/EWG i dyrektywy 2009/147/WE, **[...] z uwzględnieniem** priorytetowych ram działań ustanowionych zgodnie z art. 8 dyrektywy 92/43/EWG [...];
 - ppp) **odbudowę wód śródlądowych, zgodnie z programem środków ustanowionym na podstawie art. 11 dyrektywy 2000/60/WE.**

ROZDZIAŁ III

Priorytet 2: Wspieranie [...] zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania [...] do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury

SEKCJA 1

ZAKRES WSPARCIA

Artykuł 22 nowy

Cele szczegółowe

1. **Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do realizacji następujących celów szczegółowych:**
 - a) **propagowanie zrównoważonej i rentownej ekonomicznie działalności w zakresie akwakultury, zgodnie z celami art. 34 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.**
 - b) **rozwój konkurencyjnych, przejrzystych i stabilnych rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, a także przetwarzanie tych produktów, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 oraz z rozporządzeniem (UE) nr 1379/2013.**
2. **Wsparcie na mocy ust. 1 lit. a) może również obejmować akwakulturę zapewniającą usługi środowiskowe, a także zdrowie i dobrostan zwierząt w akwakulturze zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014.**
3. **Wsparcie na mocy ust. 1 lit. b) może również obejmować plany produkcji i wprowadzania do obrotu opisane w art. 28 rozporządzenia 1379/2013.**

SEKCJA 2

WARUNKI SZCZEGÓLNE

Artykuł 23

Akwakultura

[...] ¹⁰ [...] ¹¹

[...] [...] [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy** określony w [...] **art. 22 nowy ust. 1 lit. a) poprzez propagowanie działalności w zakresie akwakultury, wsparcie** musi być zgodne z wieloletnimi krajowymi planami strategicznymi na rzecz rozwoju akwakultury, o których mowa w art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

[...] .

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

Artykuł 24

[...]

[...]

Artykuł 25

Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury

[...] . [...]

[...] . **Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa inne niż MŚP, [...] aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 22 nowy ust. 1 lit. b) poprzez przetwarzanie, [...] wsparcie** przyznaje się jedynie w postaci instrumentów finansowych przewidzianych w art. 52 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] oraz z Funduszu InvestEU zgodnie z art. 10 tego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ IV

Priorytet 3: Sprzyjanie rozwojowi zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wspieranie [...] rozwoju [...] społeczności rybackich i sektora akwakultury na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych

SEKCJA 1

ZAKRES WSPARCIA

Artykuł 25 nowy

Cel szczegółowy

Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury w obszarach przybrzeżnych i śródlądowych.

SEKCJA 2

WARUNKI SZCZEGÓLNE

Artykuł 26

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

1. **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 25 nowy, wsparcie przyznaje się na działania realizowane** poprzez rozwój lokalny kierowany przez społeczność określony w art. 25 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].
2. Na potrzeby wsparcia z EFMR strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o których mowa w art. 26 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], muszą zapewniać, aby lokalne społeczności **rybackie lub sektora akwakultury** lepiej wykorzystywały możliwości zrównoważonej niebieskiej gospodarki i czerpały z nich więcej korzyści, wykorzystując i rozwijając zasoby środowiskowe, kulturowe, społeczne i ludzkie.

Artykuł 27

[...]

[...]

qqq) [...]

rrr) [...]

sss) [...]

ROZDZIAŁ V

Priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi

SEKCJA 1

ZAKRES WSPARCIA

Artykuł 26 nowy

Cel szczegółowy

Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do wzmocnienia międzynarodowego zarządzania oceanami i zrównoważonego zarządzania morzami i oceanami poprzez propagowanie wiedzy o morzu, nadzoru morskiego lub współpracy straży przybrzeżnej.

SEKCJA 2

WARUNKI SZCZEGÓLNE

Artykuł 27

Wiedza o morzu

Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 26 nowy przez propagowanie wiedzy o morzu, wsparcie przyznaje się na działania służące gromadzeniu i wykorzystywaniu danych oraz zarządzaniu tymi danymi w celu poszerzenia wiedzy o stanie środowiska morskiego, aby:

- a) osiągnąć lub utrzymać dobry stan środowiska w środowisku morskim, zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE;

- b) spełniać wymogi dotyczące monitorowania i wyznaczania obszarów oraz zarządzania nimi na podstawie dyrektywy 92/43/EWG i dyrektywy 2009/147/WE;**
- c) wspierać planowanie przestrzenne obszarów morskich, o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE¹²; lub**
- d) poprawić jakość danych i wymianę danych w ramach europejskiej sieci informacji i obserwacji środowiska morskiego (EMODNET).**

Artykuł 28

Nadzór morski

[...] [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 26 nowy poprzez propagowanie nadzoru morskiego, wsparcie przyznaje się na** działania, które przyczyniają się do realizacji celów wspólnego mechanizmu wymiany informacji.

[...]

Artykuł 29

Współpraca straży przybrzeżnych

1. [...] **Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 26 nowy poprzez propagowanie współpracy straży przybrzeżnych, wsparcie przyznaje się na** prowadzone przez organy krajowe działania, które wnoszą wkład we współpracę europejską w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, o której mowa w art. 53 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624¹³, art. 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1625¹⁴ i art. 7a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1626¹⁵.

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135).

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1625 z dnia 14 września 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 77).

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1626 z dnia 14 września 2016 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 80).

2. [...]

3. [...]

ROZDZIAŁ VI

Zasady realizacji według metody zarządzania dzielonego

SEKCJA 1

WSPARCIE Z EFMRA

Artykuł 30

[...] Rekompensata za dodatkowe koszty lub utracone dochody

[...] Rekompensate [...] za dodatkowe koszty lub dochody utracone przyznaje się w jednej z form, o których mowa w art. [...] 48 ust. 1 lit. [...] b), c) oraz d) [...] rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Artykuł 30a

Warunki wsparcia dla państw członkowskich w odniesieniu do finansowania trwałego zaprzestania działalności połowowej

Wsparcie na rzecz trwałego zaprzestania działalności połowowej, o którym mowa w art. 17, wykonuje się poprzez finansowanie niepowiązane z kosztami, zgodnie z art. 46 lit. a) i art. 89 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], oraz na podstawie:

ttt) spełnienia warunków zgodnie z art. 46 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]; lub

uuu) osiągnięcia rezultatów zgodnie z art. 46 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 52 w celu ustanowienia warunków, o których mowa w lit. a) i które są związane z wdrażaniem środków ochrony, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

Artykuł 31

Określenie stóp współfinansowania

Maksymalna stopa współfinansowania z EFMRA przypadająca na [...] **cel szczegółowy wynosi 80 % z wyjątkiem art. 14 ust. 1 lit. e), w odniesieniu do którego wynosi ona 100 % [...]**.

Artykuł 32

Intensywność pomocy publicznej

1. Państwa członkowskie stosują stawkę maksymalnej intensywności pomocy w wysokości 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 w załączniku III określono szczególne stawki maksymalnej intensywności pomocy dla określonych [...] **celów szczegółowych** i rodzajów operacji.
3. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 2–17[...] w załączniku III, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.
4. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy jeden lub kilka z wierszy 2–17[...] **w** załączniku III i jednocześnie wiersz 1 **lub wiersz 1 nowy** w tym załączniku, stosuje się stawkę maksymalnej intensywności pomocy, o **której mowa** w wierszu 1.

SEKCJA 2

ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 33

Wstrzymanie biegu terminu płatności

1. Zgodnie z art. 90 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], jeżeli dowody wskazują na naruszenie przepisów WPRyb przez dane państwo członkowskie, Komisja może wstrzymać bieg terminu płatności w przypadku całości lub części wniosku o płatność, jeżeli to naruszenie przepisów ma wpływ na wydatki zawarte we wniosku o płatność, na podstawie których wnioskuje się o płatność okresową.

2. Przed wstrzymaniem, o którym mowa w ust. 1, Komisja informuje odnośne państwo członkowskie o dowodach wskazujących na naruszenie przepisów oraz umożliwia mu przedstawienie uwag w odpowiednim czasie.
3. Wstrzymanie, o którym mowa w ust. 1, musi być proporcjonalne do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności naruszenia przepisów.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów [...] **wykonawczych** [...] **w celu** określenia [...] przypadków naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1. **Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 53 ust. 2.**

Artykuł 34

Zawieszenie płatności

1. Zgodnie z art. 91 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu zawieszenia całości lub części płatności okresowych w ramach programu w przypadku poważnego naruszenia przez państwo członkowskie przepisów WPRyb, jeżeli to poważne naruszenie przepisów ma wpływ na wydatki zawarte we wniosku o płatność, na podstawie których wnioskuje się o płatność okresową.
2. Przed zawieszeniem, o którym mowa w ust. 1, Komisja informuje państwo członkowskie, że uważa, iż wystąpiło poważne naruszenie przepisów obowiązujących na mocy WPRyb, oraz umożliwia mu przedstawienie uwag w odpowiednim czasie.
3. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 1, musi być proporcjonalne do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności poważnego naruszenia przepisów.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów [...] **wykonawczych** [...] **w celu** określenia [...] przypadków poważnego naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1. **Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 53 ust. 2.**

Artykuł 35

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Zgodnie z art. 97 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] państwa członkowskie stosują korekty finansowe w przypadku nieprzestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 12 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.
2. W przypadku korekt finansowych, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie ustalają kwotę korekty, która musi być proporcjonalna do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności naruszenia lub przestępstwa popełnionego przez beneficjenta oraz do znaczenia wkładu z EFMRA dla działalności gospodarczej beneficjenta.

Artykuł 36

Korekty finansowe dokonywane przez Komisję

1. Zgodnie z art. 98 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu dokonania korekt finansowych poprzez anulowanie całości lub części wkładu Unii na rzecz programu, jeżeli w wyniku niezbędnych analiz stwierdzi, że:
 - a) na wydatki ujęte we wniosku o płatność mają wpływ przypadki, w których beneficjent nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 12 ust. 2, i wydatki te nie zostały skorygowane przez państwo członkowskie przed wszczęciem procedury korekty na podstawie niniejszego ustępu;
 - b) na wydatki ujęte we wniosku o płatność mają wpływ przypadki poważnego naruszenia przez państwo członkowskie przepisów WPRyb skutkujące zawieszeniem płatności na mocy art. 34 niniejszego rozporządzenia, a dane państwo członkowskie nadal nie jest w stanie wykazać, że podjęło konieczne działania zaradcze, by zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami oraz ich egzekwowanie w przyszłości.
2. Komisja podejmuje decyzję o kwocie korekty, uwzględniając charakter, wagę, czas trwania i powtarzalność poważnego naruszenia przepisów WPRyb przez państwo członkowskie lub beneficjenta oraz znaczenie wkładu z EFMRA dla działalności gospodarczej beneficjenta.
3. W przypadku gdy nie można dokładnie określić kwoty wydatków związanych z naruszeniem przepisów WPRyb przez państwo członkowskie, Komisja stosuje stawkę ryczałtową lub ekstrapolowaną korektę finansową zgodnie z ust. 4.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów [...] **wykonawczych** [...] w celu określenia [...] kryteriów ustalania poziomu korekty finansowej, który ma być zastosowany, i kryteriów stosowania stawek ryczałtowych lub ekstrapolowanych korekt finansowych. **Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 53 ust. 2.**

SEKCJA 3

MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

[Artykuł 37 „Ramy monitorowania i ewaluacji” będzie jeszcze analizowany na późniejszym etapie]

Artykuł 38

[...]

TYTUŁ III: WSPARCIE OBJĘTE ZARZĄDZANIEM BEZPOŚREDNIM I POŚREDNIM

Artykuł 39

Zakres geograficzny

[...] Wsparcie, o którym mowa w niniejszym tytule, ma również [...] zastosowanie do operacji prowadzonych w całości lub częściowo [...] poza [...] państwem członkowskim, w tym poza Unią, z wyjątkiem pomocy technicznej.

ROZDZIAŁ I

Priorytet 1: Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów [...] wodnych

Artykuł 40

Realizacja WPRyb

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację WPRyb poprzez:

- a) zapewnianie doradztwa naukowego i udostępnianie wiedzy w celu propagowania dobrych i efektywnych decyzji dotyczących zarządzania rybołówstwem w ramach WPRyb, w tym poprzez udział ekspertów w pracach organów naukowych;
- b) rozwój i wdrażanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa przewidzianego w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i określonego szczegółowo w rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009;
- c) działalność komitetów doradczych ustanowionych zgodnie z art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, których celem jest kształtowanie i wspieranie WPRyb;
- d) dobrowolne wkłady finansowe na rzecz działań organizacji międzynarodowych zajmujących się rybołówstwem, zgodnie z art. 29 i 30 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

Propagowanie czystości i zdrowego stanu mórz

1. W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na propagowanie czystości i zdrowego stanu mórz, w tym poprzez działania wspierające wdrażanie dyrektywy 2008/56/WE i działania zapewniające spójność z osiąganiem dobrego stanu środowiska zgodnie z art. 2 ust. 5 lit. j) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, oraz wsparcie na realizację europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym.
2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, musi być zgodne z prawodawstwem unijnym w dziedzinie środowiska, zwłaszcza z celem dotyczącym osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE.

¹⁶ Ten artykuł zostanie przeniesiony do rozdziału IV „Priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi”.

ROZDZIAŁ II

Priorytet 2: Wspieranie [...] zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania [...] do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury

Artykuł 42

Badania rynkowe

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na opracowanie i upowszechnianie przez Komisję badań rynkowych dotyczących produktów rybołówstwa i akwakultury zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013.

ROZDZIAŁ III

Priorytet 3: Sprzyjanie rozwojowi zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wspieranie [...] rozwoju [...] społeczności rybackich i sektora akwakultury na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych

Artykuł 43

Polityka morska i rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację polityki morskiej poprzez:

- vvv) propagowanie zrównoważonej, niskoemisyjnej i odpornej na zmianę klimatu niebieskiej gospodarki;
- www) propagowanie zintegrowanego sprawowania rządów i zarządzania w zakresie polityki morskiej, w tym poprzez planowanie przestrzenne obszarów morskich, strategie dotyczące basenów morskich oraz morską współpracę regionalną;
- xxx) rozszerzanie transferu i wykorzystywania wyników badań naukowych, innowacji i technologii w zrównoważonej niebieskiej gospodarce, w tym europejskiej sieci informacji i obserwacji środowiska morskiego (EMODNET);
- yyy) doskonalenie umiejętności związanych z morzem, szerzenie podstawowej wiedzy o morzach i oceanach oraz poprawę wymiany danych społeczno-ekonomicznych dotyczących zrównoważonej niebieskiej gospodarki;
- zzz) opracowanie serii projektów oraz innowacyjnych instrumentów finansowych.

ROZDZIAŁ IV

Priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi

Artykuł 44

Ochrona na morzu i nadzór morski

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na propagowanie ochrony na morzu i nadzoru morskiego, w tym poprzez wymianę danych, współpracę straży przybrzeżnych i agencji oraz zwalczanie przestępstw i nielegalnej działalności na morzu.

Artykuł 45

Międzynarodowe zarządzanie oceanami

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację polityki międzynarodowego zarządzania oceanami poprzez:

- a) dobrowolne wkłady finansowe na rzecz organizacji międzynarodowych aktywnie działających w dziedzinie zarządzania oceanami;
- b) dobrowolną współpracę i koordynację dotyczącą międzynarodowych forów, organizacji, organów i instytucji w kontekście Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz innych odpowiednich umów, porozumień i partnerstw międzynarodowych;
- c) wdrażanie partnerstw na rzecz zarządzania oceanami zawartych między Unią a odpowiednimi podmiotami polityki oceanicznej;
- d) wdrażanie odpowiednich umów, porozumień i instrumentów międzynarodowych, których celem jest propagowanie lepszego zarządzania oceanami, a także rozwój działań, środków, narzędzi i wiedzy przyczyniających się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości oceanów, ochrony na nich oraz zrównoważonego zarządzania nimi;
- e) wdrażanie odpowiednich międzynarodowych umów, środków i narzędzi dotyczących zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania;
- f) rozwój badań naukowych i danych dotyczących oceanów oraz współpracę międzynarodową w tym zakresie.

ROZDZIAŁ V

Zasady realizacji według metody zarządzania bezpośredniego i pośredniego

Artykuł 46

Formy finansowania unijnego

1. W ramach EFMRA można zapewniać finansowanie w dowolnej z form określonych w rozporządzeniu (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii], w szczególności w formie zamówień zgodnie z tytułem VII tego rozporządzenia oraz dotacji zgodnie z tytułem VIII tego rozporządzenia. Można również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych, o których mowa w art. 47.
2. Ocenę wniosków o dotacje mogą prowadzić niezależni eksperci.

Artykuł 47

Działania łączone

Działania łączone w ramach EFMRA realizowane są zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr [rozporządzenie w sprawie InvestEU] oraz tytułem X rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii].

[Artykuł 48 „Ocena” będzie jeszcze analizowany na późniejszym etapie]

Artykuł 49

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii].

Artykuł 50

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas propagowania działań i ich wyników) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z EFMRA, jego działaniami i wynikami. Zasoby finansowe przydzielone EFMRA przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z priorytetami, o których mowa w art. 4.

Artykuł 51

Kwalifikowalne podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii] zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–3.
2. Następujące podmioty są kwalifikowalne:

podmioty prawne z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie trzecim wymienionym w programie prac zgodnie z warunkami określonymi w ust. 3 i 4;

wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe.

3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, w przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji celów danego działania.
4. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny zasadniczo ponosić koszty swojego uczestnictwa.

TYTUŁ IV: PRZEPISY PROCEDURALNE

[Artykuł 52 „Wykonywanie przekazanych uprawnień” będzie jeszcze analizowany na późniejszym etapie]

Artykuł 53

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Funduszu Morskiego, [...] Rybackiego i **Akwakultury**. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁷.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. [...] **5** rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

TYTUŁ V: PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 53a

Zmiana rozporządzenia 2017/1004

W art. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1004 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/1004 otrzymują brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla obecnych obowiązków państw członkowskich w zakresie gromadzenia danych, wynikających z prawa Unii, państwa członkowskie gromadzą dane w ramach planu prac sporządzonego zgodnie z wieloletnim programem Unii (zwanego dalej „krajowym planem prac”).

2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji swoje krajowe plany prac drogą elektroniczną do dnia 31 października roku poprzedzającego rok, od którego dany plan prac ma mieć zastosowanie, chyba że nadal obowiązuje aktualny plan i wówczas powiadamiają o nim Komisję.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zatwierdzające krajowe plany prac, o których mowa w ust. 1 i 1a, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, od którego dany plan prac ma mieć zastosowanie. Podczas zatwierdzania krajowych planów prac Komisja uwzględnia ocenę przeprowadzoną przez STECF zgodnie z art. 10 niniejszego rozporządzenia. Jeżeli z takiej oceny wynika, że krajowy plan prac nie jest zgodny z niniejszym artykułem lub nie zapewnia przydatności naukowej danych lub dostatecznej jakości proponowanych metod i procedur, Komisja niezwłocznie informuje o tym dane państwo członkowskie i wskazuje zmiany do tego planu prac, jakie uważa za konieczne. Następnie dane państwo członkowskie przedkłada Komisji poprawiony krajowy plan prac.”;

2) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu ustanowienia zasad dotyczących procedur i formatu przedkładania krajowych planów prac, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 25 ust. 2.”.

Artykuł 54¹⁸

Uchylenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 508/2014 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
2. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 55¹⁹

Przepisy przejściowe

1. Aby ułatwić przejście z systemu wsparcia ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 508/2014 na system ustanowiony niniejszym rozporządzeniem, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 52 w celu określenia warunków, na jakich wsparcie [...] na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014 może być połączone ze wsparciem przydzielonym na podstawie niniejszego rozporządzenia.
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację odnośnych działań aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 508/2014, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.
3. Wnioski złożone na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014 zachowują ważność.

Artykuł 56

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

¹⁸ Art. 54 i 55 powinny zostać przeredagowane na późniejszym etapie, aby stały się spójne z analogicznym rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów.

¹⁹ Art. 54 i 55 powinny zostać przeredagowane na późniejszym etapie, aby stały się spójne z analogicznym rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

[Załącznik I „Wspólne wskaźniki” będzie jeszcze analizowany na późniejszym etapie]

ZAŁĄCZNIK II

[...]

[...]

[...]

[...]

ORGANIZACJA WSPARCIA OBJĘTEGO ZARZĄDZANIEM DZIELONYM

<u>Cele polityki określone w art. 4 rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]</u>	<u>Priorytety EFMRA</u>	<u>EFMRA</u> <u>Cele szczegółowe</u>	<u>Nazewnictwo na potrzeby planu finansowego</u>
<u>Bardziej przyjazna dla środowiska,</u> <u>niskoemisyjna Europa dzięki propagowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej,</u> <u>zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym,</u> <u>przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem</u>	<u>1.</u> <u>Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów wodnych</u>	<u>Wzmocnienie działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym</u>	<u>1.1</u>
		<u>Zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO₂</u>	<u>1.2</u>
		<u>Propagowanie dostosowania zdolności połowowej do uprawnień do połowów i przyczynianie się do odpowiedniego poziomu życia w niektórych przypadkach czasowego zaprzestania działalności połowowej</u>	<u>1.3</u>
		<u>Wspieranie skutecznej kontroli rybołówstwa i wiarygodnych danych na potrzeby podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę</u>	<u>1.4</u>

		<u>Propagowanie równych warunków działania dla produktów rybołówstwa i akwakultury produkowanych w regionach najbardziej oddalonych</u>	<u>1.5</u>
		<u>Przyczynianie się do ochrony i odbudowy ekosystemów wodnych</u>	<u>1.6</u>
<u>2.</u> <u>Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania [...] do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury</u>		<u>Propagowanie zrównoważonej i rentownej ekonomicznie działalności w zakresie akwakultury, zgodnie z art. 34 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013</u>	<u>2.1</u>
		<u>Rozwój konkurencyjnych, przejrzystych i stabilnych rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, a także przetwarzania tych produktów, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 oraz z rozporządzeniem (UE) nr 1379/2013</u>	<u>2.2</u>
	<u>4. Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego</u>	<u>Wzmocnienie zrównoważonego zarządzania morzami i oceanami poprzez propagowanie wiedzy o morzu, nadzoru morskiego lub współpracy straży przybrzeżnej</u>	<u>4.1</u>

	<u>zarządzania nimi</u>		
<u>Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz inicjatyw lokalnych</u>	<u>3. Sprzyjanie rozwojowi zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych</u>	<u>Rozwój społeczności rybackich i sektora akwakultury na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych</u>	<u>3.1</u>
	<u>Pomoc techniczna</u>		

ZAŁĄCZNIK III

SZCZEGÓLNE STAWKI MAKSYMALNEJ INTENSYWNOŚCI POMOCY WEDŁUG METODY ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

[...]

[...]

[...]

NUMER WIERSZA	RODZAJ OPERACJI	STAWKA MAKSYMALNEJ INTENSYWNOŚCI POMOCY
1	Pierwsze nabycie statku rybackiego lub wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego	[30 %] [50 %]
2	Operacje przyczyniające się do wdrażania obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, i poprawiające selektywność narzędzi połowowych pod względem wielkości lub pod względem rozmiarów lub gatunków	100 %

3	Inne operacje przyczyniające się do wdrażania obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013: – operacje, których celem jest ulepszenie infrastruktury portów rybackich, miejsc sprzedaży aukcyjnej, miejsc wyładunku i przystani, aby umożliwić wyładunek i składowanie niezamierzonych połowów; – operacje, których celem jest wprowadzanie do obrotu wyładowanych niezamierzonych połowów pochodzących ze stad handlowych, zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1379/2013.	75 %
4	Operacje, których celem jest poprawa zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy na statkach rybackich	75 %
5	Operacje realizowane w regionach najbardziej oddalonych	85 %
6	Operacje realizowane na odległych wyspach greckich oraz na wyspach chorwackich Dugi Otok, Vis, Mljet i Lastovo	85 %
7	Artykuł 19 Kontrola i egzekwowanie	85 %
8	Operacje związane z łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym (w tym dotyczące kontroli i egzekwowania)	100 %
9	W przypadku gdy beneficjent jest organem publicznym lub przedsiębiorstwem zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym, o którym mowa w art. 106 ust. 2 Traktatu, gdy wsparcie przyznaje się na zarządzanie takimi usługami	100 %

10	Rekompensaty związane z dodatkowymi kosztami lub utraconymi dochodami na mocy art. 30 (obejmujące również wsparcie na mocy art. 17, 18 i 21)	100 %
11	Artykuł 20 Gromadzenie i przetwarzanie danych do celów zarządzania rybołówstwem i akwakulturą i do celów naukowych	100 %
12	Artykuł 22 Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów wód morskich, przybrzeżnych i śródlądowych	100 %
13	Artykuł 23 Operacje wspierające zrównoważoną akwakulturę realizowane przez MŚP	60%
14	Artykuł 26 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Operacje, które spełniają co najmniej jedno z następujących kryteriów: (i) są w interesie zbiorowym; (ii) mają zbiorowego beneficjenta; (iii) mają innowacyjne właściwości, w stosownych przypadkach, na szczeblu lokalnym.	100 %
15	Koszty bieżące RLGD	100 %
16	Operacje inne niż te ujęte w wierszu 14, które spełniają wszystkie następujące kryteria:	100 %

	(i) są w interesie zbiorowym; (ii) mają zbiorowego beneficjenta; (iii) mają innowacyjne właściwości, w stosownych przypadkach, na szczeblu lokalnym.	
17	Operacje związane z wiedzą o morzu, nadzorem morskim lub współpracą straży przybrzeżnej	100 %
18	Operacje związane z projektowaniem, rozwojem, monitorowaniem, oceną lub zarządzaniem w odniesieniu do przejrzystych systemów wymiany uprawnień do połowów między państwami członkowskimi, zgodnie z art. 16 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013	100 %
19	Operacje wspierające innowacyjne produkty, procesy lub sprzęt w rybołówstwie, akwakulturze i przetwórstwie	75 %
20	Operacje realizowane przez organizacje producentów, stowarzyszenia organizacji producentów lub organizacje międzybranżowe	75 %
21	Operacje realizowane przez organizacje rybaków lub innych beneficjentów zbiorowych	60 %
22	Instrumenty finansowe	100 %

ZAŁĄCZNIK IV

WSPÓŁCZYNNIKI NA POTRZEBY OBLICZANIA KWOT WSPARCIA NA CELE ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM I ZMIANĄ KLIMATU

[...] CEL SZCZEGÓŁOWY LUB WARUNEK SZCZEGÓLNY	NAZEWNICTWO NA POTRZEBY PLANU FINANSOWEGO	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
<i>Wydatki wnoszące wkład w priorytet 1: Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów [...] <u>wodnych</u></i>			
<i>Art. 14 ust. 1 lit. a)</i> <i>[...]</i> <u>Wzmacnianie działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym z wyłączeniem pierwszego nabycia statku rybackiego</u>	1.1	40 %	100 % na wydatki związane z celami środowiskowymi 0 % na inne cele
<i>Art. 16</i> <i>[...] <u>Pierwsze nabycie [...]</u> <u>statku rybackiego</u>[...]</i>	1.1	0 %*	0 % na wydatki związane z pierwszym nabyciem statku rybackiego przez młodego rybaka [...]

<u>Art. 16 nowy</u> <u>Wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego</u>	<u>1.2</u>	<u>40 %</u>	<u>40 %</u>
[...] [...]	[...]	[...]	[...]
Art. 17[...] <i>Trwale zaprzestanie działalności połowowej</i>	1.[...] <u>3</u>	100 %, jeżeli wsparcie przyznaje się na zezłomowanie statku rybackiego 0 %*, jeżeli wsparcie przyznaje się na dostosowanie statku rybackiego do działań niestanowiących komercyjnej działalności połowowej	0 %*
Art. 18 <i>[...] <u>Tymczasowe</u> zaprzestanie działalności połowowej</i>	1.[...] <u>3</u>	40 %	40 %
Art. 19 <i>Kontrola i egzekwowanie</i>	1.[...] <u>4</u>	0 %	40 %

Art. 20 <i>Gromadzenie i przetwarzanie danych do celów zarządzania rybołówstwem i <u>akwakulturą</u> i do celów naukowych</i>	1.[...] 4	0 %	40 %
Art. 21 <i>Rekompensata za dodatkowe koszty związane z produktami rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych</i>	1.[...] 5	0 %	0 %
Art. 22 <i>Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów <u>wód</u> morskich, [...] przybrzeżnych i <u>śródlądowych</u></i>	1.[...] 6	40 %	100 %
<i>Wydatki wnoszące wkład w priorytet 2: <u>Wspieranie [...] zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania [...] do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury</u></i>			
Art. 23 <i>Akwakultura</i>	2.1	0 %*	40 %
[...] [...]	[...]	[...]	[...]
Art. [...] 22 nowy [...]	2 <u>nowy</u> .1	0 %*	0 %

<u>Rozwój konkurencyjnych, przejrzystych i stabilnych rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, a także przetwarzania tych produktów, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 oraz z rozporządzeniem (UE) nr 1379/2013</u>			
<i>Wydatki wnoszące wkład w priorytet 3: Sprzyjanie rozwojowi zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wspieranie [...] <u>rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury</u> [...] <u>na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych;</u></i>			
Art. 26 <i>Rozwój lokalny kierowany przez społeczność</i>	3.1	0 %*	40 %
[...] [...]	[...]	[...]	[...]
<i>Wydatki wnoszące wkład w priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa oraz czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi</i>			
<u>Art. 27</u> <u>Wiedza o morzu</u>	<u>4.1</u>	<u>40 %</u>	<u>100 %</u>
Art. 28 <i>Nadzór morski</i>	4.1	0 %	0 %

Art. 29 <i>Współpraca straży przybrzeżnych</i>	4.1	0 %	0 %
<i>Wydatki na pomoc techniczną</i>			
<i>Pomoc techniczna</i>	5.1	0 %*	0 %*

* Państwo członkowskie może zaproponować w swoim programie, aby **celowi szczegółowemu lub warunkowi szczególnemu** [...] oznaczonemu w tabeli symbolem * przypisać współczynnik w wysokości 40 %, jeżeli można wykazać związek tego **celu szczegółowego lub warunku szczególnego** [...] z łagodzeniem zmiany klimatu lub przystosowaniem się do niej lub związek z celami środowiskowymi, w zależności od przypadku.

[ZAŁĄCZNIK V – przepisy w nawiasach]
